

PREEK OVER JESAJA 60:19-20

- Schildwolde, 25 november 2018
- Kees van Dusseldorp
- Eeuwigheidszondag

Thema: De HEER zal je voor altijd licht geven!

Votum en groet

Ps.27:1,3

Wetslezing

Ps.30:1,3,6 [Wiekslag 4-8]

Gebed

Uitleg bloemstuk

Lezen: Jes.60

NLB 213 Morgenglans der eeuwigheid (Ld.289)

Preek: Jes.60:19-20 De HEER zal je voor altijd licht geven!

NLB 444 Nu daagt het in het oosten (Ld.124)

Gedenken

Bijdrage: solo

In Memoriam

NLB 247:1,3,5 Blijf mij nabij (Ld.392)

Gebed

Collecte tijdens collecte bijdrage: Opw.818 Op die dag

Ps.138:2,4

Zegen

Opw.695 Stil

Gemeente van Christus,

Eeuwigheidszondag. Zo heet deze zondag, die de laatste is van het kerkelijk jaar. Volgende week begint het nieuwe kerkelijk jaar met de eerste zondag van advent. De laatste zondag staat in de kerk vaak in het teken van de laatste dingen. De toekomst die wacht, de voleinding van alle dingen, de eeuwigheid.

Het is een werkelijkheid waar we geen harde informatie over hebben. Dat is logisch, omdat het over de toekomst gaat. Daar zijn nog beelden van, er bestaan geen toekomstige feiten. Verder is alleen het begrip 'eeuwigheid' voor ons mensen al verwarrend en onbegrijpelijk. Maar in dit geval speelt er nog iets meer: het gaat in de kerk ook over de werkelijkheid van God. En hoe zouden we daar harde feiten over kunnen geven? Wij zijn maar mensen.

Eeuwigheidszondag. Het nadenken over de laatste dingen komt ons dicht op de huid, omdat we het verbinden aan de mensen van wie we afscheid hebben moeten nemen. Voor hen is de eeuwigheid al begonnen. Zij wachten, net als wij, nog op het einde van de tijd. Maar zij hebben het tijdelijke al verwisseld voor het eeuwige. Zo wordt het spreken over de eeuwigheid ineens heel concreet, omdat het gaat over onze geliefden. En tegelijk blijft het staan, dat we geen harde feiten hebben over hun bestaan. We hebben geen journalist ter plekke, die verslag kan doen van wat hij ziet.

Toch hebben we wel iets. Een stukje houvast bij het nadenken over de eeuwigheid. We hebben profetieën. Speciale mensen hebben, door de Heilige Geest geleid, iets verteld van de eeuwigheid. En we hebben niet alleen profetieën. We hebben ook beloften. Toezeggingen van God over de eeuwigheid. Lastig genoeg om te begrijpen. Maar tegelijk onthullen ze wel iets over de toekomst, over het leven in de tegenwoordigheid van God.

Profetieën zijn woorden van God. Ze gaan vaak over de toekomst, maar zijn nooit bedoeld voor de toekomst. Ze zijn bedoeld voor het heden. Beloften van God zijn geen slag in de lucht, het is geen vaag en vrijblijvend gepraat. Ze schetsen wel degelijk een beeld van hoe het zal worden. En van hoe het nu is in de werkelijkheid van God.

De laatste hoofdstukken van de profeet Jesaja gaan over de laatste bladzijden van de geschiedenis: over het eind van de tijd. En daarom gaan ze ook over de situatie in de hemel op dit moment. Ze bieden inzicht, ze bieden hoop, ze laten Gods liefde zien. In deze dienst op eeuwigheidszondag vandaag, luisteren we naar de profetieën van Jesaja. Om zicht te krijgen op de eeuwigheid. Van hen die ons zijn voorgegaan. Van onze toekomst. En van de werkelijkheid van God, die onze maatstaven te boven gaat. Wat Jesaja zegt tegen de gelovigen van zijn dagen, neem ik ook op de lippen voor jou vandaag;

De HEER zal je voor altijd licht geven.

De helderheid van dat licht.

De kleur van dat licht.

De warmte van dat licht.

De HEER zal licht geven. De helderheid van dat licht.

Van een kleine zaklantaarn zie je overdag niet eens dat die licht geeft. Maar 's nachts des te beter. Je hebt een lamp het hardst nodig, als het donker is. Als de HEER belooft dat Hij je licht zal geven, dan spreekt die belofte bijzonder aan wanneer je ziet in welke duisternis dat licht schijnt. In welke duisternis wij leven. De profeet Jesaja zet dat verschil duidelijk neer. Het licht dat de HEER is staat tegenover de duisternis. Er komt een tijd dat het licht van de zon is niet meer nodig, dat je de glans van de maan er niet hoeft te zijn. Dat betekent dat er geen duisternis meer is. Geen donkere schaduwen meer. Geen bedreigingen meer. Geen slechte en kwade plaatsen meer. En de profeet voegt daaraan toe: de dagen van uw rouw zijn voorbij. Duisternis en rouw. Die worden verdreven door het licht van de HEER zal geven. Het licht dat de HEER zelf zal zijn.

Je komt onder de indruk van de helderheid van dat licht, als je ziet hoeveel duisternis er in de wereld is. Je bent geneigd om daarbij direct bij jezelf te rade te gaan. Herken ik dit? Is mijn wereld een duistere wereld? Niet iedereen ervaart het leven als donker. Sommige mensen wel. Je kunt zoveel moeite, verdriet of angst kennen, dat je weinig lichtpuntjes meer ziet. Maar andere mensen lacht het leven toe. Ze zitten vol plannen en vol energie. Het lijden in de wereld is niet gelijk verdeeld. En dat is soms onverteerbaar. Niet in ieders leven is het donker. We moeten dat elkaar ook niet aanpraten. We hoeven de schaduwkanten ook niet extra te benadrukken. Zo komen we ook niet bij de troost van Jesaja uit. Want we gaan te snel naar onze eigen ervaring. We kunnen beter eerst goed naar de profeet luisteren. Waarom typeert de profeet het leven als donkerheid en rouw?

Het woord van de profeet is geen tijdloos woord, maar een woord gesproken op zijn tijd. Jesaja gaf in de eerste plaats Gods Woord door als bemoediging aan de joden van zijn dagen. We weten niet exact in welke omstandigheden zijn hoorders leefden voor wie de profetieën bedoeld waren. Maar wel dat het in de tijd was rond de ballingschap. Waarschijnlijk waren Jesaja's woorden bedoeld voor de joden die net teruggekeerd waren uit Babel en weer een bestaan probeerden op te bouwen in Israël. Een klein volkje, niet meer dan een schim van het grote en sterke volk onder koning David en Salomo. Een kleine rest van het tweestammenrijk. Zonder land en zonder koning. In hun land woonden al tientallen jaren vreemdelingen. Ze worden vijandig begroet en de omliggende volken willen hen het liefst helemaal uitroeien. De naam Israël is een scheldwoord geworden, op het jood-zijn kon niemand trots zijn. Maar het belangrijkste is: er is diepe teleurstelling dat de HEER zijn volk blijkbaar in de steek heeft gelaten. Er is wanhoop of al die beloften die God heeft gedaan, ooit nog vervuld zullen worden. Er is verdeeldheid en angst onder elkaar. Veel volksgenoten doen wat hen zelf goed lijkt. Daarom lezen we de verzuchting van de profeet in het voorgaande hoofdstuk: 'Wij hopen op licht, maar het is duister. Wij wachten op recht, maar het is er niet. Wij zien onze zonden, maar weten niet waar we goed aan doen.' Waar is een sprankje licht? Waar ligt onze toekomst? Waar is de HEER, de God van Israël?

'Sta op en schitter, je licht is gekomen! Over jou schijnt de luister van de HEER! Volken zullen zich laten leiden door jouw licht!' Dat is het Godswoord dat Jesaja spreekt. Wat een ongelooflijk kracht woord! Een woord gesproken tot het hart van Israël. Tegen alle teleurstelling en wanhoop in. In totale tegenspraak met de werkelijke situatie. In alle duisternis en rouw klinkt deze bemoediging: 'De HEER zal je tot een licht zijn.' Vanuit Sion zal het licht stralen over de wereld.

Zo krijg je beeld van over welke duisternis en rouw Jesaja het heeft. En laten we nu de moed nemen om onze eigen wereld daar eens aan te spiegelen.

‘Een klein groepje getrouwen’, zegt Jesaja. Het is waar. Ook al zijn er in ons land duizenden echte christenen, er zijn miljoenen niet-christenen of mensen die zich wel christen noemen, maar waar het geloof geen wortel heeft geschoten in hun hart.

‘Veracht en bespot’, zegt Jesaja. Het is waar. De maatschappij gaat haar liberale gang. Wie vanuit het woord van God opkomt voor huwelijksrouw, voor bescherming van het ongeboren leven, voor rust op de zondag, voor inzet voor ouderen, gehandicapten en vreemdelingen, die hoeft niet op veel publiek te rekenen. Je hoort bij ouderwetse mensen, die steeds nee zeggen, aan leuke dingen niet meedoen en steeds op de rem staan bij nieuwe ontwikkelingen. Dat zegt men tenminste.

‘Onderlinge verdeeldheid en onzekerheid.’ Het is waar. Waar is het vuur van de mensen die opstaan, een visie hebben en anderen enthousiast krijgen voor het werk van Christus en voor het werk van de kerk? Hoe druk maken we ons vaak om kleine en menselijke dingen?

‘Twijfel aan de beloften van God’. Het is waar. Want de vervulling laat al zo lang op zich wachten. En zomaar kun je in je leven tegen de verlamme gedachte aanlopen dat God niet naar je lijkt te horen en er niet lijkt te zijn.

De spiegel van Jesaja levert best herkenning op. Het is goed om deze vragen onder ogen zien. Niet om daar neerslachtig van te worden. Maar in opluchting, dat je ze niet hoeft te verstoppen. Daarachter komt de donkere vraag weg: Wat moet het worden met de kerk van Christus? Waar is de Here, onze God?

In deze duisternis klinkt de toezegging van God ook in onze oren: ‘Sta op en schitter. Over jou schijnt de luister van de HEER, Hij zal je licht geven. Mensen en volken zullen jou zoeken om bij je in de buurt te blijven. Dochter Sion, Je zult verhoogd worden, en een lichtbron worden voor de wereld.’ Een woord gesproken tot ons hart. Tegen alle vertwijfeling, aanvechting en lijden in. In tegenspraak met de huidige situatie. Een woord van de andere kant. Jouw licht komt op. Die zon gaat niet meer onder. Duisternis en rouw zullen wijken en eens verleden tijd zijn.

Deze krachtige woorden laten ook in je eigen leven snaren trillen. Als je persoonlijke omstandigheden moeizaam zijn. Er veel verdriet en strijd is. Veel onmacht en onrecht. Veel ziekte en pijn. Ik herhaal voor jou de profetie van Jesaja: ‘Je licht komt! Over jou schijnt het licht van de HEER! Hij zal je voor altijd licht geven!’

De HEER zal je licht geven. De kleur van dat licht.

Profetieën horen niet bij de meest populaire bijbelteksten. Onder ons tenminste niet. Bij de joden ligt dat anders. Juist de woorden van de profeet Jesaja worden daar in het hart bewaard. Ik heb het idee dat wij het liefst direct begrijpelijke teksten lezen. Dat het ons aan de rust ontbreekt om goed te lezen, met een open hart te luisteren. Dat we maar zelden ruimte maken om de Heer echt uit te laten praten. Het is ook wel zo dat een profetie niet altijd gemakkelijk te begrijpen is. Het is geen spannend verhaal. Het gaat niet direct over onze tijd. De bemoediging ervan ligt vaak niet direct aan de oppervlakte. Je moet er werk van moeten maken om erin door te dringen. Toch loont dat absoluut de moeite. In

deze woorden van Jesaja ligt puur goud. De kracht van zijn woorden is in de loop van de eeuwen daaruit niet weggesijpeld. De HEER spreekt ook tot ons hart.

Het zijn bijzondere beloften van de HEER over Sions heerlijkheid. 'De HEER zal je voor altijd licht geven en je God zal voor je schitteren.' Waar heeft Jesaja het over? Je voelt wel aan dat het krachtige en troostvolle woorden zijn, maar wat betekenen ze? Gaat het over onze toekomst of over ons heden? Hoe letterlijk moet je dit opvatten? Zullen we ons verdiepen in het bijzondere licht dat God laat schijnen? Welk beeld schetst deze profetie?

Sion wordt verlicht en de rest van de wereld niet. Dat stelt het volk van God in het middelpunt van het beeldscherm. Als dat de enige verlichte plaats is, dan oriënteert iedereen zich daarop. Sion het middelpunt van de aarde. Het wordt prachtig beschreven. Hoe de volken naar Sion toekomen. Aangetrokken door het licht dat van boven komt. En kijk wie de volken meebrengen. Al Sions kinderen, vermist, verloren, ontvoerd of misschien wel weggelopen, ze worden teruggebracht. Alle kinderen van de belofte komen bij elkaar in de stad van God, hoezeer ze ook verstrooid zijn geraakt. Uit alle volken wordt het nieuw Jeruzalem gebouwd. Het meegebrachte zilver en goud geeft daaraan extra glans.

Het licht dat over Sion schijnt, laat zich nog verder omschrijven. Het gaat hier om het vriendelijk licht van Gods genade en ontferming. Want Gods volk heeft deze erepositie niet verdiend. Het is door de zonden en door Gods toorn heengegaan. Dat is de aantrekkingskracht ervan: Je kunt daar ontvangen, zonder te betalen. Je krijgt daar, zonder iets te geven. Je mag daar zijn, zonder een masker op te houden. Er wordt van je gehouden, zonder dat er voorwaarden worden gesteld. Ieder beseft dat hij of zij het zelf verspeeld heeft. En toch mag je er wonen en leven.

Het licht straalt volop in de stad zelf, die op de berg ligt. Er is in de stad geen plekje schaduw of duisternis meer. Dat betekent dat er harmonie en vrede heerst. Dat er liefde en trouw gevonden wordt. Dat gerechtigheid het daar voor het zeggen heeft. De mensen zijn er rechtvaardig en doen het goede. De muren heten Redding, de poorten heten Faam. Ieder leeft er gelukkig en zonder zorgen en moeiten.

Het licht dat de HEER is, stelt zelfs het zonlicht in de schaduw. Zon en maan zullen niet je lichtgevers zijn, maar de HEER zelf, zegt Jesaja. Daarmee geeft Hij aan God zelf voortdurend aanwezig is en er voor jou is. Hij is Zelf zichtbaar en merkbaar in ons midden. Daar is geen enkele twijfel over mogelijk en geen onzekerheid over nodig. Je zult Hem dan zien en ervaren met je eigen zintuigen. Wat kun je daarnaar verlangen. Het zal gebeuren.

Dit zijn zo een paar uitspraken uit de profetie. Al deze prachtige dingen roepen één naam op: de naam van Jezus Christus. Hij is dat licht van de HEER. In dit profetisch beeld gaat het over de Messias. Als de persoon die Gods genade en ontferming draagt. Als de gene die de Vorst van de Vrede wordt genoemd. Als de persoon in wie God zelf naar ons is toegekomen. Hij die gezegd heeft: 'Ik ben het licht der wereld. Wie mij volgt zal het licht van het leven hebben.' Jezus Christus bepaalt de kleur van het licht in Sion.

Daarom is het goud wat er blinkt in de profetie van Jesaja. Het goud van het evangelie. En daarom is het niet alleen maar toekomstmuziek. Voor de joden van zijn dagen nog wel. Zij moesten het alleen nog doen met de beloften. Voor ons ligt dat anders. God heeft in Christus een begin gemaakt met de vervulling van zijn beloften. Wij leven in het licht

van Gods genade en ontferming. Wij leven in een wereldwijde gemeenschap van gelovigen. Wij leven in onmiddellijke aanwezigheid van God door zijn Heilige Geest. Daarmee is nog lang niet alles werkelijkheid geworden. Want in onze wereld heerst nog de duisternis. Sion laat zich nog niet in een atlas aanwijzen. Je hebt daar ogen voor nodig, die door het geloof gescherpt zijn. Aan de ene kant is dat verwarrend: De profetie van Jesaja heeft zoveel niveaus. Aan de andere kant is dat bemoedigend: De HEER is al bezig met de vervulling van wat Hij heeft toegezegd. Hij zal ons tot een eeuwig licht zijn. In Christus is dat eeuwig licht al over ons opgegaan. Want Jezus Christus bepaalt de kleur van Gods licht in Sion. En in Hem zal Gods licht in Sion ook volledig gerealiseerd worden.

3. De HEER zal je licht geven. De warmte van dat licht.

‘Hoe vind ik troost in de beloften van de HEER? Wat moet het worden met de kerk in deze wereld? Hoe blijf ik zelf verbonden aan de HEER? Waar is de HEER eigenlijk?’ Dat zijn de donkere vragen. Vragen die opkomen uit het leven in deze wereld. Wie echt om zich heen kijkt, kan die vragen niet buiten de deur houden. Het zijn vragen die je geloof tot in het hart aanvechten.

‘Sta op en schitter, je licht is gekomen komt, de HEER zal je voor altijd licht geven.’ Dat is het woord van Jesaja, gesproken tot het hart van zijn volksgenoten. Het is ook het woord van onze God, gesproken tot ons hart. ‘Ik heb het licht in de wereld doen opgaan. Ik geef licht in je leven gegeven. Mijn Zoon, Jezus Christus, van wie Ik houd. Wie in zijn licht leeft, zal nooit meer in het donker zijn. Nooit meer! Wie zich laat verlichten door het licht van Christus, voor die is de eeuwigheid begonnen.’

Krachtige woorden. De HEER zal je licht geven. Licht voor nu, licht voor de toekomst, licht voor eeuwig. Maar mijn leven dan? En mijn vragen? En mijn verdriet? En mijn wereld? Zijn de beloften van God meer dan mooie woorden? Zijn de beelden van de profeten meer dan lichte dromen?

Het joodse volk heeft de beloften van God in het hart gesloten. Ze hebben vele beloften nog niet ten diepste verstaan, omdat ze het licht van de Christus niet kennen. En toch hebben de beloften van God kennelijk zo’n kracht, dat je er bij het diepste lijden toch mee kunt leven, en dat je er bij de felste aanvechting toch door gesterkt wordt. Gods volk heeft een enorme veerkracht. Gods kinderen leven met een vaste hoop. Want de HEER zal je voor altijd licht geven!

De beloften van God geven kracht. Luister ernaar, laat het op je inwerken, sluit ze in je hart en leef ermee. Dan wekken ze geen ongegronde verwachtingen, maar een levende hoop, die een anker is voor de ziel. Zeker, geloven is niet hetzelfde als weten, zien en ervaren. En toch openen Gods beloften een deur naar de toekomst. Hoe fel het verdriet ook is, hoe ondraaglijk het lijden ook is, hoe bedreigend het leven. De HEER zal je voor altijd tot een licht zijn.

Je kunt op verschillende manieren op het licht wachten. Een haan wacht anders op het morgenlicht dan een vleermuis. De een wacht met ongeduld om te kraaien, de ander snakt naar het licht om eindelijk te kunnen slapen. Zo is het ook met de belofte dat het licht van God over ons zal opgaan. Het geeft uitzicht, zonder dat het je vervreemdt van

het dagelijks leven. Het maakt je wakker en leert je leven in het licht van Jezus Christus. Het leven in vrede en dienstbaarheid, in dankbaarheid en vertrouwen. 'Ik wandel in het licht met Jezus.' Het licht dat nooit meer dooft. Een leven dat niet eindigt.

Zo leven wij met de beloften van God. Hij heeft het licht van de wereld gegeven. Daarmee staat alles in een ander licht. Verleden, heden en toekomst. Dood en leven. Tijd en eeuwigheid. 'Sta op en schitter, je licht is gekomen. Je deelt in de luister van de HEER. Hij is je licht in je leven. Het licht voor de wereld. Het licht dat nooit meer dooft. De HEER zal je voor altijd licht geven.'

Amen